

وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْواتًا بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ

هرگز کسانی را که در راه خدا کشته شده اند، مرده مپندار،

بلکه زنده اند که نزد پروردگارشان روزی داده می شوند.

سوره مبارکه آل عمران _ آیه ۱۶۹

آشنایی با تعدادی از شهدای گرانقدر قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲

از جمله ویژگیهای مهم قیام خونین ۱۵ خرداد سال ۱۳۴۲ می توان به دینی بودن، داشتن رهبری دینی و توانمند، عدم اتکا به قدرتهای خارجی، حضور گسترده و خودجوش مردم و نقش بارز زنان به عنوان پشتیبان و حاضران همیشگی در صحنه مبارزه با ظلم و ستم، به ویژه در قم اشاره کرد. حضور پررنگ جوانان و نوجوانان و اقشار مختلف مردم عادی و دانشجویان نیز از ویژگیهای پر رنگ این قیام مردمی است.

دلایل عدم وجود آمار دقیق و درست از شهیدان و زخمیهای قیام ۱۵ خرداد

به رغم کنکاش و کاوشی که تا کنون انجام شده، آمار دقیق و درستی از شهدا و زخمیهای قیام ۱۵ خرداد به دست نیامده و به نظر می رسد که در اسناد و گزارشهای پشت پرده، اسامی کامل آنان هرگز به ثبت نرسیده است؛ این نارسایی در آمار شهدا و زخمیهای ۱۵ خرداد و ناآگاهی و بی اطلاعی از نام و نشان آنان از آنجا ناشی می شود که:

۱- رژیم شاه برای اینکه ژرفای جنایت و قساوت خود را در کشتار بی رحمانه مردم در قیام خردادماه از دید ملت ایران و جهان پوشیده نگه دارد، بسیاری از کشته ها و حتی زخمیها را که در خیابانها افتاده بودند، پیش از آنکه به بیمارستانها و یا پزشکی قانونی انتقال یابند و مورد شناسایی قرار گیرند، در کامیونها ریختند و در نقاط دوردست، در گورهای دسته جمعی مدفون کردند.

۲- برخی از خانواده های شهیدان از بیم پیگرد شدید رژیم شاه و برای اینکه گرفتار زندان، ساواک و بازجویی های آزار دهنده و شکنجه های توان فرسا نشوند، خبر شهادت بستگان خود را در قیام ۱۵ خرداد، هرگز بازگو نکردند و مرگ آنان را به علت تصادف و دیگر رویدادهای غیر طبیعی نمایاندند؛ این پنهانکاری موجب شد که برخی از شهیدان آن قیام تا به امروز ناشناخته بمانند.

۳- برخی از شهیدان خردادماه از اهالی شهرها و روستاهای دوردست بودند و خانواده های آنان هرگز از سرنوشت آنان نتوانستند خبر یا نشانی به دست آورند. از این رو، آنان را از افراد مفقودالاثراثر به شمار آوردند؛ بدین گونه تنها از شهیدانی نام و نشانی به جا ماند که مردم توانستند آنان را از صحنه درگیری بیرون ببرند و به بیمارستانها برسانند و یا به گورستان تحویل دهند که نام آنان در دفتر بیمارستان و یا گورستان به ثبت رسید و یا برخی از خانواده های شهید، نام آنان را اعلام کردند.

در حالی که آژانس (خبرگزاری رسمی پارس) تعداد کشته شدگان را ۲۰ تن و زخمیها را ۱۵۰ تن قلمداد کرده، وزارت دادگستری تعداد کشته شدگان را ۷۴ تن شمرده است که ۶۰ تن آن در تهران و ۱۴ تن در قم کشته شده‌اند؛ اما به نظر می‌رسد که شمار قربانیان خیلی بیشتر باشد. دولت به خبرگزاریهایی که تعداد کشته‌ها را یک هزار تن اعلام کرده‌اند، اعتراض کرد. بیمارستانها از دادن هرگونه اطلاعی درباره تعداد زخمیها و کشته‌ها امتناع می‌ورزند. (روزنامه لوموند؛ ۱۹۶۳/۶/۷ میلادی).

زندگینامه برخی از شهدای ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ استان تهران

اگرچه به طور حتم و بنا به دلایلی که عنوان شد، تعداد شهدای حماسه ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ فراتر از اسناد و مدارک موجود بوده و نیاز به تحقیقات و پژوهشهای بیشتری دارد، ولی در این مجال کوتاه به ذکر نام و زندگینامه ۳۸ شهید این قیام زمینه ساز انقلاب اسلامی ایران می‌پردازیم.

شهید محمدحسین اسدپور

نام پدر: رضا، تولد: ۱۳۱۸- تهران - مجرد، تحصیلات: ششم ابتدایی، شغل: راننده تاکسی، محل شهادت: چهارراه سیروس تهران، تاریخ شهادت: ۱۵ خرداد ۴۲، مزار شهید: مفقود. دوران کودکی را به سختی پشت سر گذاشت و سپس تا ششم ابتدایی درس خواند، آنگاه به دلیل فوت پدر مجبور به کار کردن شد و به رانندگی تاکسی پرداخت. او که در تظاهرات ۱۵ خرداد شرکت داشت، هدف گلوله مزدوران رژیم قرار گرفت و به شهادت رسید.

شهید محمدعلی پرمور

نام پدر: قاسمعلی، تولد: ۱۲۹۶ - قم - متأهل، تحصیلات: بی سواد، شغل: گلفروش، محل شهادت: خیابان وحدت اسلامی (شاهپور سابق)، تاریخ شهادت: ۱۵ خرداد ۴۲، مزار شهید: بهشت زهرا. دوران کودکی او با سختی و مشقت سپری شد و از کودکی به دنیای کار روی آورد و گلفروشی را به عنوان پیشه خود برگزید. پس از مدتی به تهران مهاجرت کرد و با اختیار کردن همسر، سرپرستی فرزند آن زن را نیز پذیرفت و مخارج سه فرزند خود و همسرش را عهده دار شد. وقتی روز خونین ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ فرا رسید، در محل کسب خودش هدف گلوله جنایت پیشگان پهلوی قرار گرفت و به فیض شهادت نایل آمد.

شهید محمدعلی پروانه

نام پدر: اسماعیل، تولد: ۱۳۲۴ - نوشهر - مجرد، تحصیلات: کلاس دهم، شغل: دانش‌آموز، محل شهادت: میدان آرک تهران، تاریخ شهادت: ۱۵ خرداد ۴۲، مزار شهید: مسگرآباد.

دوران کودکی را در میان خانواده ای مذهبی سپری کرد سپس به تحصیل پرداخت؛ کلاس دهم نظام قدیم بود که ۱۵ خرداد شکل گرفت. او که اهل عبادت و با ایمان بود به صف تظاهرکنندگان پیوست و هدف گلوله دژخیمان پهلوی قرار گرفت و همان روز به شهادت رسید.

شهید ابوالقاسم اردستانی

نام پدر: عباسعلی، تاریخ تولد: ۱۳۱۳ - روستای کهنک (نزدیک پیشوا) - متأهل، محل شهادت: پل باقرآباد قرچک، تاریخ شهادت: ۱۵ خرداد سال ۴۲، مزار شهید: مسگرآباد.

آن شهید سرافراز از نوجوانی در برنامه های مذهبی حضور فعال داشته و با نوحه خوانی و ذکر مصیبت اهل بیت(ع) دل‌های مشتاقان و ارادتمندان آن عزیزان را به مظلومیت خاندان رسالت، بیشتر متوجه می کرد و در کار کشاورزی هم یار و مددکار پدر بود و ثمره ازدواجش، سه فرزند به نامهای اکبر، علی اصغر و کبری است.

آن شهید عزیز روز ۱۵ خرداد، همراه با قیام کنندگان از صحن امامزاده جعفر(ع) تا پل باقرآباد با صدای دلنشین خود نوحه سرایی کرد که نوحه "هر که دارد هوس کربلا بسم الله ... " را با سوز و گداز، چنان خواند که اشک از چشمان قیام کنندگان و کفن پوشان همراهش سرازیر شده و با او همخوانی کردند.

سرانجام نغمه آن بلبل عاشق، در پل باقرآباد توسط جنایتکاران رژیم پهلوی خاموش گشته و به شهادت رسید و پیکر پاک آن شهید همراه دیگر شهدا در مسگرآباد، غریبانه به خاک سپرده شد.

شهید مسعود محمدی

نام پدر: علی اکبر، تولد: ۱۳۳۵ - تهران، تحصیلات: اول ابتدایی، شغل: دانش‌آموز، محل شهادت: خیابان ۱۷ شهرپور(ژاله سابق)، تاریخ شهادت: ۱۵ خرداد ۴۲، مزار شهید: مسگرآباد.

دوران کودکی را با نشاط و سلامت طی کرد که انقلاب اسلامی ۱۵ خرداد آغاز شد. وی که به همراه پدرش در تظاهرات شرکت داشت، هدف گلوله دژخیمان رژیم قرار گرفت و چون گلی نوشکفته بر سنگ فرش خیابان پرپر شد و به شهادت رسید.

شهید عباس توانا

نام پدر: حسین، تولد: ۱۳۲۳ - تهران - مجرد، تحصیلات: دیپلم، شغل: آزاد، محل شهادت: میدان آرک تهران، تاریخ شهادت: ۱۵ خرداد ۴۲، مزار شهید: امامزاده عبدالله(ع).

دوران کودکی را با بهره مندی از تربیتی اسلامی گذراند و در دبیرستانهای حکیم نظامی، دارالفنون و فردوسی تا اخذ دیپلم درس خواند. وی به فداییان اسلام پیوست و با محافل مذهبی و مبارز در ارتباط بود، به منزل مرحوم آیت الله طالقانی می رفت و با شادروان تختی در ارتباط بود. فن کشتی را آموخته و کتاب و مقالات مختلف را مطالعه می کرد. سرانجام در ۱۵ خرداد به هنگام قرائت اعلامیه امام(ره) در تظاهرات میدان آرک، هدف گلوله قرار گرفت و به شهادت رسید.

شهید اسماعیل حسنی

نام پدر: قربانعلی، تولد: ۱۳۰۵ - ساوه - متأهل، تحصیلات: بی سواد، شغل: درشکه چی، محل شهادت: خیابان ۱۷ شهریور (ژاله سابق)، تاریخ شهادت: ۱۵ خرداد ۴۲، مزار شهید: مسگرآباد.

دوران کودکی او در زمان رضاخان سپری شد و پس از چندی به کار پرداخت و با درشکه امرار معاش می کرد و توانست با درآمد اندک و ناچیزش زندگی خود را با روزی حلال سپری کرده و پنج نفر را اداره کند. روز ۱۵ خرداد ۴۲ در حالیکه روی درشکه سوار بود و کار می کرد، هدف گلوله جنایتکاران رژیم قرار گرفت و به شهادت رسید؛ پس از دو هفته پیگیری، خانواده‌اش از محل مزار او آگاه شدند.

شهید حسن خانی

نام پدر: شمسعلی، تاریخ تولد: سال ۱۳۱۸ - روستای جعفرآباد اخوان (از روستاهای ورامین) - متأهل، محل شهادت: پل باقرآباد قرچک، تاریخ شهادت: ۱۵ خرداد ۴۲، مزار شهید: احتمالاً مسگرآباد.

آن شهید سربلند، هم یار پدر در اداره زندگی بود و هم با اخلاص و فداکاری خاصی در برنامه های مذهبی حضور داشت. وی از سنین جوانی به قم رفت و آمد داشته و با دفتر مراجع و امام خمینی(ره) در ارتباط بود و بعد از ازدواج، در حال زیارت حضرت معصومه(س) از خداوند خواسته بود تا به احترام آن بزرگوار، فرزندى به وی عنایت شود و خدا خواسته او را اجابت کرده و ایشان به حرمت آن بانوی بزرگوار، نام دخترش را معصومه گذاشت.

در روز ۱۵ خرداد همراه قیام کنندگان با اشتیاق قدم برداشت و سرانجام روی پل باقرآباد به شهادت رسید. از پیکر پاکش اثری به دست نیامده و شاید در مسگرآباد غریبانه خفته باشد.

شهید شکرالله خبازها

نام پدر: غلامعلی، تولد: ۱۳۲۹ - تهران - مجرد، تحصیلات: پنجم ابتدایی، شغل: دانش آموز، محل شهادت: میدان وحدت اسلامی (شاهیپور سابق)، تاریخ شهادت: ۱۵ خرداد ۴۲، مزار شهید: بهشت زهرا.

اخلاق بسیار خوبی داشت و همه او را دوست داشتند. در کلاس پنجم دبستان تحصیل می کرد که بر اثر تیراندازی مزدوران شاه در خیابان وحدت اسلامی به شهادت رسید.

شهید یحیی خمسه ای

نام پدر: خانعلی، تولد: ۱۳۲۴ - الیگودرز - مجرد، تحصیلات: پنجم ابتدایی، شغل: خیاط، محل شهادت: خیابان ۱۵ خرداد تهران، تاریخ شهادت: ۱۵ خرداد ۴۲.

سالهای کودکی را به سختی و مشقت گذراند و سپس تا پنجم ابتدایی درس خواند و آنگاه در حرفه خیاطی به کسب تجربه پرداخت. او با آغاز جوانی می خواست مغازه مستقلی تهیه کرده و به کسب حلال بپردازد که قیام خونین ۱۵ خرداد شکل گرفت. او که با رژیم مخالف بود و به واسطه اعمال ضداسلامی آن در پی فرصتی برای مبارزه بود، در تظاهرات خیابان ۱۵ خرداد شرکت کرد و در آنجا هدف گلوله جنایت پیشگان و دژخیمان طاغوت قرار گرفت و خلعت شهادت به قامتش پوشانده شد.

شهید عزت الله رجبی

نام پدر: مشهدی نصرالله، تولد: ۱۳۱۲ - سناردک (از روستاهای پیشوا) - متأهل، محل شهادت: پل باقرآباد قرچک، تاریخ شهادت: ۱۵ خرداد ۴۲، مزار شهید: مسگرآباد.

وی از نوجوانی در برنامه های مذهبی که در حرم امامزاده جعفر(ع) برگزار می شد، شرکت فعالی داشته و در کنار این برنامه ها، در کار کشاورزی به پدر نیز کمک می کرد و ثمره زندگی مشترکش، یک فرزند به نام علی است.

روحیه ای ظلم ستیز داشته و در برابر ستم ارباب ها ساکت نمی ماند و از رعیت ها دفاع می کرد. آن شهید شجاع، در قیام ۱۵ خرداد از صحن امامزاده جعفر(ع) پیشوا تا پل باقرآباد با قیام کنندگان بوده و با شور جوانی و حرکت شجاعانه خود در جلوی جمعیت، در تشویق مردم نقش مهمی داشت. سرانجام در غروب ۱۵ خرداد خونین هدف گلوله سنگدلان رژیم پهلوی قرار گرفت و به شهادت رسید. پیکر مطهرش همراه با دیگر شهدا، توسط مأموران رژیم در مسگرآباد، غریبانه دفن شد.

شهید کریم رحیمی

نام پدر: رحمان، تولد: ۱۳۰۰ - اراک - متأهل، تحصیلات: بی‌سواد، شغل: کارگر حمام، محل شهادت: میدان وحدت اسلامی (شاهپور سابق)، تاریخ شهادت: ۱۵ خرداد ۴۲.

دوران کودکی را در ظلمت فراگیر سلطه اهریمنی رضاخان سپری کرد و به علت مشکلات فراوان موفق به تحصیل نشد. وی پس از چندی به کار روی آورد و به عنوان کارگر حمام به امرار معاش پرداخت. آنگاه ازدواج کرده و صاحب پنج فرزند شد و سرانجام در مقابله با رژیم طاغوت و حین تظاهرات ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ توسط یک سروان جنایتکار به شهادت رسید.

شهید حسن شمشیری تهرانی

نام پدر: حاج عبدالرزاق، تولد: ۱۳۰۶ - تهران - متأهل، تحصیلات: چهارم متوسطه، شغل: آزاد، محل شهادت: خیابان ۱۷ شهریور (ژاله سابق)، تاریخ شهادت: ۱۵ خرداد ۴۲، مزار شهید: بهشت زهرا.

دوران کودکی را به سختی و مشقت گذراند و تنگنای سلطه اهریمنی رضاخان ملعون را با تمام وجود احساس کرد. وی با این وجود تا چهارم متوسطه درس خواند و سپس به کسب و کار پرداخت. او که از رژیم منفور پهلوی به شدت بیزار بود، به دنبال فرصت می‌گشت تا به گونه‌ای با این نظام جنایت پیشه به مبارزه برخیزد، تا اینکه قیام خونین ۱۵ خرداد به رهبری امام (ره) آغاز شد. وی که در آن تظاهرات شرکت کرده بود، به شهادت رسید.

شهید محسن سلیمان

نام پدر: نقی، تولد: ۱۳۱۳ - تهران - متأهل، تحصیلات: خواندن و نوشتن، شغل: کفاش، محل شهادت: تهران، تاریخ شهادت: ۱۵ خرداد ۴۲، مزار شهید: بهشت زهرا.

دوران کودکی او در ظلمت گسترده دیکتاتوری رضاخانی گذشت. با تمام سختیها تا حد خواندن و نوشتن درس خواند و سپس به کفاشی روی آورد و آن را به عنوان شغل خویش پذیرفت. او تعصب مذهبی داشت و از عمق وجود به اسلام و قرآن عشق می‌ورزید. وقتی در خرداد ۴۲ امام (ره) را دستگیر کرده و به تهران فرستادند، او از جمله کسانی بود که پس از سخنرانی حجت الاسلام انصاری شعار می‌داد، مأموران سفاک رژیم که مردم را زیر نظر داشتند، آنها را به رگبار گلوله بستند و شهید در آن تظاهرات به ملاقات محبوب نایل شد.

شهید ناصر زاد قنّاد

نام پدر: اکبر، تولد: ۱۳۰۹ - رشت - متأهل، شغل: راننده تاکسی، محل شهادت: خیابان ۱۷ شهریور(ژاله سابق)، تاریخ شهادت: ۱۵ خرداد ۴۲.

دوران کودکی او زیر سلطه قداره بندی و جنایات بی شمار رضاخان به تلخی گذشت. پس از چندی توانست تاکسی تهیه کرده و به امرار معاش بپردازد. سپس ازدواج کرد و صاحب سه فرزند شد. وقتی قیام خونین ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ به رهبری امام(ره) آغاز شد، او به جمع تظاهرکنندگان پیوست که در این حادثه هدف گلوله دژخیمان به شهادت رسید.

شهید علی عسگریان

نام پدر: عباس، تولد: ۱۳۰۴ - امین آباد شهرضا - متأهل، تحصیلات: سواد قرآنی، شغل: کشاورز، محل شهادت: تهران، تاریخ شهادت: ۱۵ خرداد ۴۲، مزار شهید: بهشت زهرا.

در خانواده ای مذهبی دیده به جهان گشود و در اوان کودکی، پدرش را از دست داد و از آنجایی که وی تنها پسر خانواده بود، سرپرستی مادر و خواهرانش را به عهده گرفت و به شغل کشاورزی مشغول شد. در کنار کار به همت مادر، سواد قدیمه قرآنی را در مکتب روحانی محل به خوبی آموخت تا اینکه به خدمت سربازی رفت؛ در دوران سربازی با تلاش و کوشش زیاد سواد جدید خواندن و نوشتن و ریاضیات را به دست آورد؛ سپس ازدواج کرد و صاحب یک فرزند شد. به دنبال دستگیری حضرت امام(ره) در جریان انقلاب اسلامی قرار گرفت و در تظاهرات بر علیه رژیم ستمشاهی شرکت می کرد تا اینکه روز ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ در جریان راهپیمایی مردمی بر علیه رژیم مخلوع شاه به دست نیروهای نظامی طاغوت در سن ۳۸ سالگی به درجه رفیع شهادت نایل آمد.

شهید احمد زالیانی سه گانه

نام پدر: علی اکبر، تولد: ۱۳۲۹ - اراک - مجرد، تحصیلات: ششم ابتدایی، شغل: دانش آموز، محل شهادت: خیابان بی سیم، تاریخ شهادت: ۱۵ خرداد ۴۲، مزار شهید: مسگرآباد.

دوران کودکی را در زادگاهش گذراند، سپس به تهران مهاجرت کرد و به تحصیل پرداخت. در سال ششم ابتدایی نظام قدیم درس می خواند که قیام خونین ۱۵ خرداد شکل گرفت، او نیز که سری پرشور داشت، به این نهضت پیوست و برای اعتراض به رژیم خونخوار پهلوی به خیابان آمد اما گلوله خورد و روز ۱۵ خرداد ۴۲ در بیمارستان "شیر و خورشید" به شهادت رسید.

شهید عبدالله زوارفرد

نام پدر: محمد کاظم، تولد: ۱۳۲۴ - تهران - مجرد، تحصیلات: چهارم ابتدایی، شغل: نقاش، محل شهادت: سبزه میدان تهران، تاریخ شهادت: ۱۵ خرداد ۴۲، مزار شهید: بهشت زهرا.

دوران کودکی را با مشکلات چندی سپری ساخت و سپس به تحصیل روی آورد و تا چهارم ابتدایی درس خواند. آنگاه به شغل نقاشی پرداخت و به وسیله آن امرار معاش کرد. او با ایمان و خداجو بود، زمانی که قیام خونین ۱۵ خرداد برپا شد، برای اعلام حضور و مبارزه با رژیم خودکامه شاه به سبزه میدان آمد که هدف گلوله سفاکان طاغوت قرار گرفت و به شهادت رسید.

شهید امیر (هوشنگ) معصومشاهی

نام پدر: عباس، تولد: ۱۳۱۴ - ورامین، شغل: خواربار فروش، محل شهادت: پل باقرآباد قرچک، تاریخ شهادت: ۱۵ خرداد ۴۲.

این شهید بزرگوار از نوجوانی در برنامه های مذهبی حضوری چشمگیر و رونق بخش داشت و در کنار پدر در نانوائی کمک می کرد؛ بعدها هم با شراکت برادرش در مغازه خواربارفروشی در رفع نیازهای مردم نقش به سزایی داشت؛ از برادرش نقل است که وقتی آن شهید به سفرهای زیارتی می رفت، علاوه بر وظایف شرعی، کمک مالی به طلبه ها و حوزه های علمیه هم می کرد.

وقتی برادرش در راه قیام ۱۵ خرداد، از شهید می پرسد که اگر از اینجا برگردیم چه می شود؟ پاسخ می دهد: "کوفیها برگشتند، ما که اهل کوفه نیستیم". این شهید نیز در عصر ۱۵ خرداد ۴۲ قلبش هدف گلوله قرار گرفت و به شهادت رسید.

شهید مجتبی شجری

نام پدر: علی، تولد: خوانسار - مجرد، تحصیلات: پنجم ابتدایی، شغل: کارگر چاپخانه، محل شهادت: بازار، تاریخ شهادت: ۱۵ خرداد ۴۲، مزار شهید: بهشت زهرا.

دوران کودکی را با سختی سپری کرد و آنگاه به تحصیل پرداخت و تا پنجم ابتدایی درس خواند، سپس به تهران آمد و مقیم شد و به استخدام چاپخانه درآمد و به عنوان کارگر مشغول فعالیت شد. او از رژیم جنایتکار پهلوی متنفر بود و به عناوین گوناگون این نارضایتی را اعلام می داشت. سرانجام در قیام خونین ۱۵ خرداد ۴۲ به هنگام گریز از دست جنایتکاران، شهید شد.

شهید عبدالرحیم خوش تقاضا

نام پدر: علی، تولد: ۱۳۱۸ - شیراز - متأهل، تحصیلات: ششم ابتدایی، شغل: نانوا، محل شهادت: تهران، تاریخ شهادت: ۱۵ خرداد ۴۲، مزار شهید: بهشت زهرا.

دوران کودکی را در سایه مهر پدر و مادر گذراند و پس از مدتی به تهران نزد برادرش آمد و در یک خانوایی مشغول کار شد، سپس ازدواج کرد و صاحب فرزندى شد اما قبل از آنکه او را ببیند، در ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ توسط عمال رژیم پهلوی هدف گلوله قرار گرفته و شهید شد. او قبل از این هم توسط مأموران به دلیل گذاشتن عکس امام(ره) بر سر سفره نذری دستگیر شده بود.

شهید مصیب مهابادی

نام پدر: محمدصادق، تولد: ۱۲۹۴ - قلعه نو کهنک(روستایی نزدیک پیشوا) - متأهل، محل شهادت: پل باقراآباد قرچک، تاریخ شهادت: ۱۵ خرداد ۴۲، مزار شهید: مسگرآباد.

آن شهید به واسطه آشنایی با شهید طباطبایی در برنامه های مذهبی، حضوری فعال داشت و از طریق همین دوست با مرجع خویش امام خمینی(ره) آشنا شده و در راه تبلیغ انقلاب مقتدایش بسیار تلاش کرد؛ ثمره ازدواج پر برکتش، چهار فرزند به نامهای حسن، حسین، عباس و زینب است. آن بزرگوار از صحن امامزاده جعفر(ع) پیشوا تا باقراآباد با قیام کنندگان همراه بود و سرانجام در غروب ۱۵ خرداد، هدف گلوله جلادان شاه قرار گرفته و به شهادت رسید و پیکر خونین آن شهید توسط نظامیان رژیم در مسگرآباد، غریبانه به خاک سپرده شد.

شهید حسن طوسی

نام پدر: جعفر، تولد: ۱۲۹۸ - لواسان - متأهل، تحصیلات: بی سواد، شغل: معمار، محل شهادت: تهران، تاریخ شهادت: ۱۵ خرداد ۴۲.

دوران کودکی را با بهره مندی از تربیتی اسلامی سپری ساخت و برای امرار معاش وارد محیط کار شد و معماری را به عنوان حرفه برگزید. او انسانی متدین و با ایمان بود و در جلسات مذهبی و عزاداری ها شرکت می کرد. وقتی قیام ۱۵ خرداد به رهبری امام (ره) آغاز شد، به امواج خروشان مردم پیوست و در تظاهرات آن روز شرکت کرد، سرانجام بر اثر گلوله یکی از جنایتکاران رژیم به شهادت رسید.

شهید هوشنگ صادق

نام پدر: گداغلی، تولد: ۱۳۱۹- تهران - مجرد، تحصیلات: ششم ابتدایی، شغل: بیکار، محل شهادت: خیابان پامنار تهران، تاریخ شهادت: ۱۵ خرداد ۴۲، مزار شهید: بهشت زهرا. اوان کودکی را به سلامت گذراند و تحصیلات خود را تا ششم ابتدایی ادامه داد. سرانجام در تاریخ ۱۵ خرداد ۴۲ همراه با مردم برای تظاهرات علیه رژیم پهلوی به خیابان پامنار رفته بود که مورد اصابت گلوله دژخیمان پهلوی قرار گرفته و به درجه رفیع شهادت نایل آمد.

شهید محمدقلی نادری

نام پدر: امامقلی، تولد: ۱۳۲۴ - فریدن - مجرد، تحصیلات: ششم ابتدایی، شغل: آلومینیوم سازی، محل شهادت: میدان مولوی تهران، تاریخ شهادت: ۱۵ خرداد ۴۲، مزار شهید: مسگرآباد. دوران کودکی را در حالی پشت سر گذاشت که خفقان رژیم سایه سیاهش را گسترده بود. اخلاق او خیلی پسندیده بود و از معرفت و کمال به حد قابل قبولی برخوردار بود، از حرف های بیهوده پرهیز می کرد و از شرکت در تظاهرات واهمه ای نداشت. مُحرّم سال ۱۳۴۲ را با عزاداری آغاز کرد و با شرکت در تظاهرات ۱۵ خرداد ۴۲ خیابان مولوی به جنگ با جنایتکاران رژیم شتافت اما با اصابت یک گلوله به شانه و تیری که به پایش اصابت کرده بود، به دست مزدوران شاه گرفتار شد و آن نامردمان با مُشتی که به صورت او زدند، چهره اش را درهم کوفته و با صورتی خونین شهیدش کردند.

شهید حسن عباسی فرد

نام پدر: حسین، تولد: ۱۳۱۶ - تهران - متأهل، تحصیلات: ششم ابتدایی، شغل: ریخته گری، محل شهادت: چهارراه سیروس، تاریخ شهادت: ۱۵ خرداد ۴۲، مزار شهید: مسگرآباد. دوران کودکی را به سختی و مشقت گذراند و سپس تا ششم ابتدایی درس خواند، آنگاه به حرفه ریخته گری روی آورد و آن را وسیله امرار معاش خود ساخت، سپس در یک موقعیت مناسب ازدواج کرد و پدر یک فرزند شد. او از ستمهای طاغوت رنجهای زیادی تحمل کرده و نفرت زیادی در دل داشت. سرانجام روز ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ در تظاهرات مردمی، هدف گلوله مزدوران جنایتکار رژیم قرار گرفت و به شهادت رسید.

شهید علی اکبر گل محمدی

نام پدر: رستم، تولد: ۱۲۹۰ - سبزوار - متأهل، تحصیلات: بی سواد، شغل: کارگر، محل شهادت: میدان شهدا(ژاله سابق)، تاریخ شهادت: ۱۵ خرداد ۴۲، مزار شهید: بهشت زهرا.

در میان خانواده ای مذهبی و مستضعف دیده به جهان گشود. به علت مشکلات مالی دوران کودکی خود را در حالی سپری کرد که زندگی آنها به سختی می گذشت، وی که انسانی مؤمن و متدین بود، برای امرار معاش به کسب و کار روی آورد و از نتیجه روزی حلالی که به دست می آورد به یتیمان و نیازمندان رسیدگی می کرد. سرانجام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ در میدان ژاله به دست دژخیمان پهلوی به شهادت رسید.

شهید عباسعلی قره گزلو

نام پدر: علی اکبر، تولد: ۱۳۲۴ - تهران - مجرد، تحصیلات: ششم ابتدایی، شغل: آزاد، محل شهادت: تهران، تاریخ شهادت: ۱۷ خرداد ۴۲، مزار شهید: بهشت زهرا.

پس از گذراندن کودکی به درس خواندن پرداخت و تا ششم ابتدایی ادامه داد. آنگاه وارد بازار شد و به برادرانش کمک کرد. سپس خود به طور مستقل مغازه ای تهیه کرد و به امرار معاش پرداخت. او در برپایی عزاداری امام حسین(ع) خیلی کوشا بود و به این جلسات کمک می کرد. سرانجام به صف تظاهرات مردمی ۱۵ خرداد ۴۲ پیوست و مورد هدف گلوله جنایتکاران رژیم قرار گرفت و دو روز بعد به شهادت رسید.

شهید عباس گلرو

نام پدر: ابوالقاسم، تولد: ۱۳۰۶ - تهران - متأهل، تحصیلات: ششم ابتدایی، شغل: پارچه فروش، محل شهادت: حوالی خیابان ۱۷ شهریور(ژاله سابق)، تاریخ شهادت: ۱۵ خرداد ۴۲، مزار شهید: امامزاده عبدالله(ع).

دوران کودکی را تا ششم ابتدایی درس خواند. آنگاه به پارچه فروشی مشغول شد و پس از چندی ازدواج کرد و صاحب پنج فرزند شد. او با رژیم سلطنت مخالف بود و از نظر روحی، آن را دشمن می دانست. سرانجام در قیام خونین ۱۵ خرداد که توسط شاه خائن به خاک و خون کشیده شد، به هنگام آوردن فرزندش از کودکانستان هدف گلوله قرار گرفت و به شهادت رسید.

شهید محمد کرمانی

نام پدر: هاشم، تولد: ۱۳۲۴ - تهران - مجرد، تحصیلات: بی سواد، شغل: باطری ساز، محل شهادت: میدان امام حسین(ع) (فوزیه سابق)، تاریخ شهادت: ۱۵ خرداد ۴۲، مزار شهید: امامزاده اهل علی(ع). دوران کودکی را با تحمل برخی مشکلات سپری کرد و به کار روی آورد و در باطری سازی مشغول شد. او که به ظلم های شاه و درباریان به خوبی آگاهی داشت، با شروع قیام امام(ره) در ۱۵ خرداد، به آن پیوست و در تظاهرات مردمی و خونین نهضت شرکت کرد و در میدان امام حسین(ع) به شهادت رسید.

شهید محمد حسن وطن پرست

نام پدر: حسین، تولد: ۱۳۱۴ - مشهد - متأهل، تحصیلات: خواندن و نوشتن، شغل: کفاش، محل شهادت: میدان بهارستان، تاریخ شهادت: ۱۵ خرداد ۴۲، مزار شهید: بهشت زهرا. کودکی خود را در دوران سیاه و نکبت بار رضاخانی سپری کرد و با ستم آنان آشنا شد. با وجود تمام سختیها به تحصیل ادامه داد و در حد خواندن و نوشتن سواد آموخت و به شغل کفاشی پرداخت. وی به علت زیاده خواهی اربابان با ایشان در افتاد و چون صدایش به جایی نرسید، به تهران مهاجرت کرد. او اعلامیه های امام خمینی(ره) را توزیع می کرد و از رژیم طاغوت به شدت بیزار بود. سرانجام با شروع قیام خونین ۱۵ خرداد بر ضد طاغوت قیام کرد و در میدان بهارستان هدف شلیک گلوله مزدوران جیره خوار قرار گرفت و به شهادت رسید.

شهید یدالله محمدخانی

نام پدر: محمدعلی، تولد: ۱۳۱۵ - قم - متأهل، تحصیلات: ابتدایی، شغل: پلاستیک سازی، محل شهادت: بازار تهران، تاریخ شهادت: ۱۵ خرداد ۴۲، مزار شهید: ابن بابویه. در میان خانواده ای مستضعف و مذهبی در قم دیده به جهان گشود. دوران کودکی را به سختی و مشقت پشت سر گذاشت و با تحمل کلیه مشکلات توانست چند سال تحصیل کند، سپس به کار مشغول شد و حرفه پلاستیک سازی را برگزید، آنگاه ازدواج کرد و صاحب دو فرزند شد؛ وقتی قیام خونین ۱۵ خرداد آغاز شد، به مردم پیوست و در جریان تظاهرات خیابانی در بازار مولوی به شهادت رسید.

شهید غلامحسین قائی گوارشکی

نام پدر: غلامرضا، تولد: ۱۳۱۵ - مشهد - متأهل، تحصیلات: معلومات قدیمی مکتب، شغل: کارگر وزارت کشاورزی، محل شهادت: مقابل دانشگاه تهران، تاریخ شهادت: ۱۵ خرداد ۴۲، مزار شهید: مسگرآباد.

دوران کودکی را در آن برهه سیاه و ظلمانی سپری کرد و تا حد معلومات قدیمه، دانش اندوخت. آنگاه به استخدام وزارت کشاورزی درآمد؛ وقتی قیام خونین ۱۵ خرداد پا گرفت، او به جمع مردم پیوست و در حین تظاهرات، به شهادت رسید.

شهید اسماعیل مهدویان

نام پدر: محمدباقر، تولد: ۱۳۲۰ - رشت - مجرد، تحصیلات: ششم ابتدایی، شغل: کارگر، محل شهادت: بازار ناصرخسرو، تاریخ شهادت: ۱۵ خرداد ۴۲، مزار شهید: مفقود الجسد.

دوران کودکی را به سادگی سپری ساخت و سپس به تحصیل پرداخت و تا ششم ابتدایی ادامه داد. آنگاه به کار روی آورد و با سادگی و کارگری امرار معاش کرد. وقتی قیام اسلامی ۱۵ خرداد به رهبری امام(ره) آغاز شد، از جمله کسانی بود که به مبارزه با رژیم قیام کرد، سرانجام بر اثر تیراندازی جنایتکاران رژیم پهلوی روز ۱۵ خرداد ۴۲ به شهادت رسید.

شهید ابوالحسن ممتاز آزاد

نام پدر: عبدالله، تولد: ۱۳۰۹ - قزوین - متأهل، تحصیلات: بی سواد، شغل: کفاش، محل شهادت: میدان آرک تهران، تاریخ شهادت: ۱۵ خرداد ۴۲، مزار شهید: ابن بابویه.

زمان طفولیت و بخشی از نوجوانی خود را در ظلمت جنایات رضاخانی سپری کرد و به علت پاره ای مشکلات به کار روی آورد و شغل کفاشی را برگزید. او که از ستمکاریهای رضاخان و پسر مزدورش صدمات فراوانی متحمل شده بود، وقتی قیام خونین ۱۵ خرداد آغاز شد با مردم مسلمان همراه شد و برای تصرف رادیو ایران آن زمان به آنجا حمله ور شد که توسط سرسپردگان جیره خوار رژیم، هدف گلوله قرار گرفته و به فیض شهادت نایل آمد.

شهید صمد متحیر

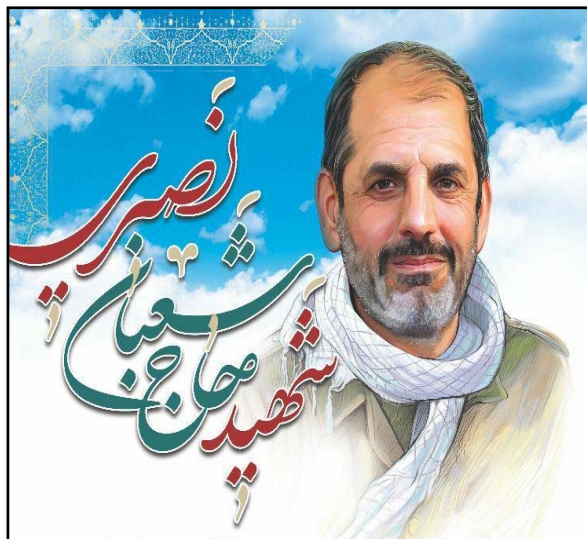
نام پدر: غلام، تولد: ۱۳۱۸ - سراب - متأهل، تحصیلات: بی سواد، شغل: بار بر، محل شهادت: خیابان ری، تاریخ شهادت: ۱۵ خرداد ۴۲، مزار شهید: امامزاده اهل علی(ع)

دوران کودکیش را در زمان طاغوت گذراند و به علت مشکلات مالی وارد بازار کار شد. وی با یک چرخ دستی بار بری کرده و از این طریق امرار معاش می کرد. سرانجام روز ۱۵ خرداد ۴۲ در خیابان ری به ضرب گلوله جنایتکاران پهلوی به شهادت رسید.

شهید مرتضی پهلوانی

نام پدر: مسلم، تولد: ۱۳۲۸ - تهران - مجرد، تحصیلات: ششم ابتدایی، شغل: دانش آموز، محل شهادت: خیابان وحدت اسلامی (شاهپور سابق)، تاریخ شهادت: ۱۵ خرداد ۴۲، مزار شهید: مسگرآباد. دوران کودکی را در کنار خانواده خود سپری کرد و تا سال ششم ابتدایی به تحصیل علم پرداخت. او که در سنین نوجوانی با افکار و اندیشه های اسلامی و والای امام (ره) آشنا شده و شرکت در تظاهرات علیه رژیم را وظیفه خود می دانست، سرانجام در تظاهرات ۱۵ خرداد ۴۲ در خیابان شاهپور سابق توسط یکی از دژخیمان رژیم به شهادت رسید.

سردار شهید حاج شعبان نصیری - جهان آرای موصل

شعبان نصیری در سال ۱۳۳۶ در کرج به دنیا آمد. در کودکی به همراه خانواده عازم تهران شد و در محله نظام آباد سکونت گزید. پس از انقلاب به سپاه پاسداران انقلاب اسلامی پیوست و در تشکیل سپاه کرج نقش بسزایی ایفا کرد. شهید نصیری در قرارگاه فوق سری نصرت نیز حضور داشت و فعالیت های گوناگونی را در کنار فرماندهان این قرارگاه از جمله سردار محمد باقری و سردار شهید علی هاشمی انجام می داد.

حاج شعبان نصیری سپس به لشکر ۹ بدر رفت. مدتی در این لشکر به فرماندهی شهید اسماعیل دقایقی فعالیت کرد و با شهادت این سردار در عملیات کربلای ۵ در جایگاه رییس ستاد این لشکر به فرماندهی حاج محمدرضا نقدی مشغول فعالیت شد. منش او، مجاهدین عراقی را شیفته خود کرده بود، چنانچه بعد از شهادتش نیز سردار نقدی تصریح کرد، یاران او در عراق، عزادارتر از یاران او در ایران هستند.

حاج شعبان نصیری با آغاز درگیری‌های سوریه و عراق، راهی دمشق و حلب و کربلا و سامرا شد. او حضور موثری در سوریه داشت و رفاقت و نزدیکی‌اش به سردار حاج قاسم سلیمانی باعث شده بود از مشورت‌های او در عرصه‌های مختلف استفاده کند؛ اما آشنایی قدیمی‌اش با مجاهدان عراقی و تسلط او بر زبان و منش و رفتار آن‌ها فعالیت‌هایش را در مبارزه با داعش در عراق متمرکز کرد. سردار حاج شعبان نصیری که از یادگاران ۸ سال دفاع مقدس بود و سابقه حضور طولانی در «سوریه» به منظور دفاع از حرم بانوی مقاومت، حضرت زینب کبری (سلام الله علیها) را در کارنامه خود داشت، سردار پاسدار شهید شعبان نصیری یکی از فرماندهان دوران دفاع مقدس خرداد سال ۱۳۹۶ همزمان با اولین شب ماه مبارک رمضان توسط تکفیری‌های داعش در عملیات آزاد سازی غرب شهر موصل عراق به شهادت رسید و در قطعه ۲۹ بهشت زهرا (س) تهران دفن شد.

شهید نصیری از جانبازان ۸ سال دفاع مقدس و دفاع از حرم اهل بیت (ع) بود و پس از نزدیک به ۳۸ سال مجاهدت و جهاد در میادین جنگ تحمیلی و عرصه دفاع از حریم اهل بیت عصمت و طهارت (ع) در عراق، سرانجام ظهر جمعه ۵ خردادماه ۱۳۹۶، مصادف با شب اول ماه مبارک رمضان در جبهه عراق و طی عملیات آزادسازی موصل از اشغال تروریست‌های تکفیری به شهادت رسید و به یاران شهیدش پیوست.

فرازی از وصیت نامه شهید:

وصیت سردار شهید شعبان نصیری به نوه پسریش محمدیاسر:

بنام خدای مهربان

پسرم. محمدیاسر

سلام علیکم

فکر کردم در این زمان بسیار کوتاه چه بنویسم تا چراغ راهت باشد و همیشه راهنمای وجودت.

سعی کن دروغ نگویی که دروغ گناه بسیار بزرگی است.

اگر حق را شناختی هیچوقت از مسیر آن خارج نشو.

ساده و سالم زندگی کن، هر کاره‌ای که هستی مهم نیست، چه رفتگر زحمتکش شهرداری باشی و

چه متخصص سوخت موشک، اشتباهات را هرچند کوچک بپذیر و جبران کن که ساخته شوی.

روحشان شاد و راهشان پر رهرو و جاودانه باد